

یادداشت | محمدمهدی اسماعیلی *

سیره حکمرانی رئیس جمهور شهید

ادامه از صفحه اول
مشى ثابت در ۲ دوره مدیریتی: شهید رئیس در ۳ جایگاه حساس کشور (استان قم، رضوی، قوه قضاییه و ریاست جمهوری) یک رویکرد ثابت را دنبال می کردند:

حکمرانی مبتنی بر پیمایش علمی و مردمی، ایشان به تکیه بر تشخیص های سلیقه ای یا تحلیل های پراکنده قانع نبودند. باور ایشان این بود که برای تحول، اول باید فهم دقیقی از نیاز واقعی مردم داشت و این فهم فقط با ابزارهای علمی پیشرفته و پیمایش های معتبر جامعه شناسی ممکن بود.

■ **قسمت سوم: نمونه عینی در قوه قضاییه:** اجازه دهید یک مثال عینی بزنم. قبل از حضور شهید رئیس در قوه قضاییه، با کمک مرکز تحقیقات صداوسیما یک نظر سنجی ملی از نگاه مردم به قوه قضاییه انجام دادیم. نتایج تکان دهنده بود. ایشان به جای شروع با پیش فرض های شخصی، از دل همین داده ها چندین کار گروه تخصصی برای افزایش سرمایه اجتماعی تشکیل دادند. این روش فاصله عمیق بین تحلیل روزمره و تحلیل علمی نظام مند را نشان می دهد.

■ **قسمت چهارم: تلاوم در ریاست جمهوری و سند تحول دولت:** این مشی در ریاست جمهوری نیز ادامه یافت. ماه ها پیش از انتخابات، ما فرآیند رصد نیازهای مردم با پیمایش علمی را آغاز کردیم. نزدیک انتخابات، این رصد با دقت بیشتری انجام شد. تفاوت بزرگ اینجا بود: ما فقط مشکلات را احصا نمی کردیم؛ راهکارها را نیز مشخص و دسته بندی می کردیم. این راهکارها مستقیماً در برنامه های شهید رئیس قرار می گرفت.

نتیجه چه شد؟ سند تحول دولت برای نخستین بار در تاریخ جمهوری اسلامی، یک دولت در آغاز کار خود، چند ماه را صرفاً به تدوین سندی ارتقا یافته و عملیاتی اختصاص داد که مستقیماً از دل پیمایش های علمی و نیازسنجی میدانی بیرون آمده بود.

■ **قسمت پنجم: نقطه اوج؛ چهارمین موج پیمایش نگرش ایرانیان:** اما مهم تر بخش روایت من مربوط به چهارمین موج پیمایش نگرش ایرانیان است. ما این پیمایش ملی را سال ۱۴۰۲ انجام دادیم. ایده و ضرورت انجام آن پس از ۸ سال وقفه مستقیماً مورد تأکید و گفتگوی شهید رئیس بود. به خاطر دارم در دی ماه ۱۴۰۲، نسخه اول این پیمایش را در حضور ایشان در یکی از وزارخانه ها رونمایی کردیم. شهید رئیس وقت مسیوطی را به خواندن کامل آن گزارش اختصاص دادند. با حوصله و دقت، آن را صفحه به صفحه مطالعه کردند. این رفتار نشان از باور عمیق ایشان به تصمیم گیری مبتنی بر داده داشت.

■ **قسمت ششم: از گزارش تا کار گروه سرمایه اجتماعی:** اما قضیه به گزارش ختم نشد. بر اساس یافته های همین پیمایش، شهید رئیس دستور تشکیل «کار گروه سرمایه اجتماعی» را صادر کردند.

■ **ترکیب این کار گروه:**
رئیس: دکتر مخبر، معاون اول وقت رئیس جمهور
اعضا: بنده و ۲ نفر از وزرای محترم دولت
مأموریت این کار گروه طراحی طرح های برای امید آفرینی و رفع دغدغه های مردم بود.

■ **قسمت هفتم: خروجی کار گروه: پروژه های ملموس برای ۵۰ سالگی انقلاب:** مکتانیم کار به این شکل بود: هر یک از وزرا هفته ای یک بار در کار گروه حاضر می شدند. از معاونت عمرانی دولت مجموعه ای از پروژه های قابل اجرا در ۳ تا ۴ سال آینده استخراج شد و جالب این بود که شهید رئیس یک افق روشن و مناسب ملی را به عنوان مبدأ این پروژه ها تعیین کردند: ۵۰ سالگی انقلاب اسلامی.

بر همین اساس، مصادیق عینی تعریف شد: - ساخت استادیوم های جدید در تهران - ساخت مجموعه تالارهای بزرگ هنری در پایتخت
تأکید می کنم که همه اینها مستقیماً برگرفته از دیدگاه های بود که در پیمایش «نگرش ایرانیان» احصا شده بود. کار گروه سرمایه اجتماعی دولت عیناً بر بستر همان داده ها و تحلیل ها شکل گرفت و عمل کرد.

■ **قسمت هشتم: نتیجه: تأیید از بالاترین سطح نظام:** حاصل این رویکرد چه شد؟ افزایش سرمایه اجتماعی نظام جمهوری اسلامی. این نتیجه از بالاترین سطح نظام نیز تأیید کرد. مقام معظم رهبری در دیدار با مسئولان قوه قضاییه در آن دوره بر امید آفرینی و مردمی بودن دستگاه قضا تأکید کردند که همان افزایش سرمایه اجتماعی است.

■ **قسمت نهم: سخن پایانی؛ قضاوت با تحول خواهان:** من معتقدم قضاوت تححول فقط بر عهده تحول خواهان و مردمی است که سال ها خواهان تغییر بودند. آنچه شهید رئیس بنیان نهاد یک نظام حکمرانی کارآمد و متحول کننده بسود که حلقه مفقوده اتصال «علم پیمایش» به «اده تحول» را برآی همیشه پر کرد. وظیفه ما امروز روایت درست این تجربه ارزشمند است. برای اینکه بدانیم یک مدیر تراز انقلاب چگونه می تواند هم جهادی باشد، هم علمی، هم مردمی و هم دادمحور.

■ **قسمت دهم: درس امروز برای فردای انقلاب؛ فرصت تاریخی پیش رو:** اما سخن من تنها روایت گذشته نیست. برای آینده نظام، بیش از هر زمان دیگری به همین نگاه تحول گرا، مردم پایه و انقلابی نیاز داریم.

■ **امروز سرمایه بزرگ در اختیار ماست:** اول، سرمایه اجتماعی عظیم ناشی از بعثت مردم و خون پاک امام شهیدمان. این دو حادثه عظیم بالاترین سرمایه اجتماعی را برای انقلاب اسلامی فراهم کرده است، یعنی همان امتی که مبعوث شده اند، همان ۸۰ درصدی که در صحنه های مختلف پشت سر انقلاب ایستاده اند.

■ **دوم،** هشدار آملی مردم به مدیران. بر اساس نظر سنجی های معتبر هفته های اخیر، نزدیک ۶۰ درصد از مردم خواهان تحولات اساسی در حکمرانی کشور هستند. این یک پیام روشن است. مردم از وضع موجود ناراضی اند و مطالبه تغییر دارند.

■ **فرصت حضور امام جوان:** و امروز، حضور امام جوان این فرصت تاریخی را مهیا کرده است. رهبری هوشمند، انقلابی و مردم پایه که می تواند پرچم تحول را به دست گیرد. ما باید از این فرصت استفاده کنیم. باید نشان دهیم که انقلاب اسلامی نه فقط در شهادت و حماسه، بلکه در مدیریت علمی، کارآمد و تحول خواه نیز حرف اول را می زند.

■ **سخن پایانی:** راه شهید رئیس راهی بود که علم را به تحول، پیمایش را به سیاست و مردم را به مرکز تصمیم گیری پیوند زد. امروز با سرمایه اجتماعی بی نظیر پس از حماسه بعثت و خون امام شهید و با حضور رهبری جوان وقت آن رسیده که این مسیر را با قوت بیشتری ادامه دهیم.

■ **به امید تحولی که مردم می خواهند و انقلاب به آن نیاز دارد.**
* وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دولت سیزدهم و مدیر عامل بنیاد بین المللی شهید رئیس ره

دکتر محمد روزبهانی، فوق تخصص قلب و عروق با بیان اینکه کم تحرکی از مهم ترین عوامل تهدیدکننده سلامت قلب است که با اصلاح سبک زندگی قابل کنترل و پیشگیری است، گفت: پیاده روی روزانه در حد ۴۵ دقیقه می تواند خطر ابتلا به بیماری های قلبی و عروقی را بسیار کاهش دهد.

دخانیات در ایران روزانه به اندازه سقوط ۲ هواپیما قربانی می گیرد
محمدرضا مسجدی، دبیرکل جمعیت مبارزه با دخانیات با هشدار نسبت به افزایش مصرف دخانیات در میان نوجوانان و زنان گفت: سالانه ۶۰ هزار ایرانی قربانی دخانیات می شوند و مافیای دخانیات با تبلیغات گسترده و فریبنده، نسل جوان را هدف قرار می دهد. دخانیات هر روز در کشور ما به اندازه مسافران ۲ هواپیما قربانی می گیرد.

بیمه «آزمایش ویتامین D» را کنار گذاشت

هزینه هنگفت و نبود داده های مرجع بومی، اصل موضوع آزمایش های مکرر ویتامین دی را با تردید مواجه کرده

■ **علائم کمبود ویتامین D**
■ خستگی و ضعف مداوم که با خواب کافی هم برطرف نمی شود.
■ دردهای مبهم در استخوان ها به خصوص کمر و پاها
■ ریزش مو
■ ضعف سیستم ایمنی و در نتیجه ابتلای مکرر به سرماخوردگی
■ با سایر عفونت ها
■ دیرالتیام یافتن زخم ها بعد از جراحی یا آسیب دیدگی
■ افسردگی و نوسانات خلقی
■ دردهای عضلانی بدون علت مشخص

فرانسیز پرداخت کنند؛ موضوعی که اعتراض برخی را به دنبال داشته است. آنها می گویند: «این آزمایش، یکی از ابزارهای کلیدی برای پیشگیری و تشخیص کمبود ویتامین D در بدن است و حذف آن از بیمه می تواند تبعات داشته باشد.» اما کارشناسان، این کار را منطقی می دانند.

روزانه بندی | روزنامه نگار | آزمایش ویتامین D از فهرست بیمه حذف شده و هزینه آن که با پوشش بیمه پایه در سال گذشته ۱۸۱ هزار تومان بود، امسال به ۳۵۶ هزار تومان رسیده است و افرادی که بیمه تکمیلی دارند، برای انجام این آزمایش، از این پس باید

معیارهای آمریکا نمی تواند ملاک ما باشد
در حال حاضر، بیشتر آزمایشگاه ها و مراکز درمانی ایران برای تفسیر نتایج آزمایش ویتامین D از محدوده های مرجع و استانداردهای استفاده می کنند که توسط نهادهای علمی بین المللی، از جمله انجمن غدد آمریکا و سایر مراجع معتبر جهانی پیشنهاد شده اند. با این حال، برخی متخصصان معتقدند عواملی مانند میزان دریافت نور خورشید، نوع پوشش، الگوی تغذیه، شرایط اقلیمی و حتی تفاوت های ژنتیک می تواند بر سطح طبیعی ویتامین D در هر جامعه تأثیر بگذارد. به همین دلیل، آنها بر ضرورت انجام مطالعات گسترده در کشور و تعیین محدوده های مرجع اختصاصی برای جمعیت ایران تأکید می کنند.
مدیرعامل انجمن دیابت ایران نیز در این باره می گوید: «اینکه اعداد و معیارهای تعیین شده در کشوری مثل آمریکا بدون بررسی های لازم، مبنای قضاوت درباره وضعیت ویتامین D در ایران قرار گیرد، می تواند با خطا همراه باشد. با وجود آمار بالای کمبود ویتامین D در کشور، ضروری است بازنگری جدی در این زمینه صورت گیرد تا براساس مطالعات علمی، سطح طبیعی و مطلوب این ویتامین در جمعیت ایرانی تعیین شود.»

حذف آزمایش ویتامین D از بیمه منطقی بود؟
حذف آزمایش ویتامین D و چند آزمایش دیگر از فهرست بیمه، از سال ها قبل مورد بحث و بررسی بوده است. در سال ۱۳۹۷ رئیس گروه پاراکلینیک سازمان بیمه سلامت ایران پیشنهاد داد هزینه آزمایش ویتامین D از بیمه ها کسر شود و گفته بود که سالانه حدود ۲ میلیون و ۶۵۰ هزار آزمایش ویتامین D توسط بیمه سلامت پوشش داده می شود که بدون در نظر گرفتن سایر سازمان های بیمه گر، حدود ۳۰ میلیارد تومان برای این سازمان هزینه دارد.
رئیس سازمان بیمه سلامت ایران هم مدتی پیش گفته بود که آزمایش ویتامین D برای نظام سلامت کشور پرهزینه است. محمدمهدی ناصحی گفته بود: بیش از ۸۵ درصد جمعیت ایران کمبود ویتامین D دارند و اصلاً نیاز به تجویز و تکرار این آزمایش نیست و لازم است که روزانه مکمل مصرف کنند. همشهری در این زمینه با دکتر کامران نیکوسخن، فوق تخصص غدد درون ریز و متابولیسم و مدیرعامل انجمن دیابت ایران و رئیس هیأت مدیره اتحادیه بیماری های غیرواگیر ایران، گفت و گویی انجام داده است. نیکوسخن می گوید: «اصولاً در ایران بسیاری از آزمایش ها به صورت بیهوشی در خواست می شود. از طرف دیگر، بسیاری از آزمایش هایی که باید انجام شود، در خواست یا تجویز نمی شود.» این فوق تخصص غدد درون ریز و متابولیسم در پاسخ به این سؤال که آیا لازم است همه افراد هر سال آزمایش ویتامین D انجام دهند، توضیح می دهد: «واقعاً لازم نیست هر سال انجام شود بسته به شرایط افراد متفاوت است، اما برای همه و سالانه نیاز نیست.»

ایجاد ستاد ویژه فضای مجازی مشکل حقوقی دارد
رحیم کریمی، نماینده مجلس شورای اسلامی: اگر شورای عالی فضای مجازی به عنوان مرجع عالی سیاست گذاری و هماهنگی در حوزه اینترنت وجود دارد، ایجاد «ستاد ویژه ساماندهی و راهبری فضای مجازی» با مأموریت مشابه، بدون تبیین دقیق تفاوت کارکردی و بدون احراز خلأ در ساختار موجود از حیث حقوق اداری محل ایراد جدی است.

ارتقای بهره‌وری آب و برق با هوشمندسازی
سید محمدمهدی نوربخش، دبیر ستاد توسعه اقتصاد دانش بنیان آب و انرژی: بهره‌وری در بخش های زیربنایی دیگر به معنای توسعه صرف زیرساخت ها نیست؛ امروز بهره‌وری به کیفیت داده ها، توان تحلیل و نوآوری های فناورانه وابسته است. آینده بخش آب و انرژی در گرو حرکت به سمت سامانه های هوشمند و تطبیق پذیر است.

پاسخ دندان شکن در دفاع از خلیج فارس

دختر دانشجوی ایرانی دانشگاه روابط بین الملل مسکو در مواجهه با کاربرد واژه جعلی به جای خلیج فارس ساکت نماند

سازمان شادمان منفرد | روزنامه نگار | چند روز پیش یک ویدئو در فضای مجازی پربازتاب شد؛ کلیدی که در آن یک دانشجوی دختر ایرانی در یک نشست دانشگاهی در روسیه، نسبت به استفاده از واژه جعلی به جای «خلیج فارس» واکنش نشان داد.
عارفه شیخ کلاهدوز، در رشته اقتصاد بین الملل دانشگاه روابط بین الملل مسکو وابسته به وزارت امور خارجه روسیه در س می خواند؛ دانشگاهی که به گفته او محل تحصیل و حضور بسیاری از دیپلمات ها، وزیران، سفیران و شخصیت های سیاسی مهم است. او درباره اتفاقاتی که ویدئوی آن پربازدید شده بود، در گفت و گویی با تلویزیون اینترنتی همشهری شرکت کرد که خلاصه ای از آن را می خوانید.

« واکنش من از سر هیجان لحظه ای نبود، بلکه آن را وظیفه ای ملی و هویتی می دانم. وقتی نام و اعتبار تاریخی ایران در یک فضای رسمی و بین المللی زیر سؤال می رود، سکوت کردن را درست نمی دانم. فضای حمله به بسیار رسمی بود؛ جایی که دانشجویان روابط بین الملل از ملیت های مختلف حضور داشتند و مباحث اقتصادی و ژئوپلیتیکی با جدیت دنبال می شد. به همین دلیل، اصلاح واژه جعلی در چنین فضایی اهمیت بیشتری داشت. پس از آن، برخی دانشجویان به صورت شخصی آمدند و گفتند که کار درستی انجام داده ام. این واکنش ها باعث شد احساس کنم که اقدام من فقط یک پاسخ شخصی نبوده، بلکه بازتابی از غرور و هویت ایرانی در فضای خارج از کشور بوده است.»

« پس از جلسه از سوی مدیریت دانشگاه اخطار گرفتم، چون دانشگاه گفته بود، فضای دانشگاه محل مناقشه های سیاسی نیست. اما اگر دوباره چنین موضوعی درباره هویت ژئوپلیتیک ایران مطرح شود، باز هم واکنش نشان خواهم داد.»

« من در جلسه ای با حضور ماربا زاخاروا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه، پرسشی درباره کودکان و زنان ایرانی در جنگ با آمریکا مطرح کردم. زاخاروا چندین بار از طرف خود و ولادیمیر پوتین به مردم ایران تسلیت سیاسی و ژئوپلیتیک، نام درست این پهنه آبی «خلیج فارس» بوده، است و خواهد بود.»

« در بخش پرسش و پاسخ، ابتدا به عربی به مهمانان خوشامد گفتم و سپس خود را دانشجویی ایرانی معرفی کردم. بعد به انگلیسی تأکید کردم که استفاده از آن واژه نادرست است و بر اساس اسناد تاریخی، سیاسی و ژئوپلیتیک، نام درست این پهنه آبی «خلیج فارس» بوده، است و خواهد بود.»

« اینجا باید از همدردی برخی دانشجویان خارجی، از جمله دانشجویانی از جنوب شرق آسیا، اروپا و دیگر کشورها سخن بگویم؛ بسیاری از آنان، ایران را نمادی از استقلال، اقتدار و آزادی خواهی می دانند. متأسفانه که در روزهای سخت کم مردم ایران نبودم، اما هر جا توانستم با پرچم ایران و یاد شهدا از کشور دفاع کردم.»

« در یکی از جلسات دانشگاه، ۲ تاجر عرب از عربستان سعودی و امارات متحده عربی درباره روابط تجاری روسیه با کشورهای عربی حوزه خلیج فارس سخنرانی می کردند. جلسه به زبان انگلیسی برگزار می شد و مترجمی داغستانی صحبت های عربی را ترجمه می کرد. تاجر اماراتی در سخنان خود از عبارت جعلی برای خلیج فارس استفاده و مترجم نیز همان واژه را به انگلیسی منتقل کرد. در آن لحظه احساس کردم نباید ساکت بمانم.»

« در بخش پرسش و پاسخ، ابتدا به عربی به مهمانان خوشامد گفتم و سپس خود را دانشجویی ایرانی معرفی کردم. بعد به انگلیسی تأکید کردم که استفاده از آن واژه نادرست است و بر اساس اسناد تاریخی، سیاسی و ژئوپلیتیک، نام درست این پهنه آبی «خلیج فارس» بوده، است و خواهد بود.»

